

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างเครื่องมือ
4. การดำเนินการศึกษาวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากร เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเหล่าโง้ง อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 17 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเหล่าโง้ง อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 17 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive random sampling)

2. เนื้อหา คือ คุณธรรม จริยธรรมตามเนื้อหาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มงคลชีวิต 38 เรื่อง มีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม 5 ลักษณะ คือ

- 2.1 รู้จักประหยัดและมีความรับผิดชอบ
- 2.2 การตรงต่อเวลาและรู้จักกาลเทศะ
- 2.3 มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเคารพในสิทธิของผู้อื่น
- 2.4 มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคม
- 2.5 มีความซื่อสัตย์สุจริต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ประกอบในแผนการเรียนรู้ จำนวน 5 เรื่อง ประกอบด้วย

- 1.1 เรื่อง บ้านของโบ
- 1.2 เรื่อง ยังไม่สาย
- 1.3 เรื่อง วันแห่งความสำเร็จ
- 1.4 เรื่อง สามแสบ
- 1.5 เรื่อง แดงเด็กดี

2. แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความมีวินัย จำนวน 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง เวลา 15 ชั่วโมง โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อประกอบแผน ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการทดลอง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความมีวินัย สาระการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

5. แบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ประกอบด้วย แบบประเมินที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นประเมินคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ใน 5 ลักษณะ คือ การประหยัดและมีความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลาและรู้จักกาลเทศะ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเคารพสิทธิของผู้อื่น การมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคม และความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 30 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง ตามลำดับแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

1.1.1 ศึกษาปัญหา แนวคิด และโครงสร้าง โดยผู้วิจัยได้ศึกษา

สภาพปัญหาเกี่ยวกับปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยได้สำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคล

1.1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

กับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาพระพุทธศาสนา และกรอบคุณธรรม จริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่องความมีวินัย

1.1.3 วิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหาที่จะใช้สอน คือ เรื่อง ความมีวินัย

โดยผู้จัดทำได้แบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาที่จะใช้สอนแต่ละเรื่อง

1.1.4 ศึกษาวิธีสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมจากเอกสาร ตำรา

ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ชีระชัย ปุณณโชติ วิริยะ สิริสิงห์ รัตพร ชังชาดา และประดับ จันทร์สุขศรี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือให้เหมาะสมกับวัย

1) ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2) กำหนดแนวทางในการเขียนเนื้อหาและวาดภาพประกอบ

3) เขียนโครงเรื่องย่อ เขียนเนื้อหาประกอบ จัดทำรูปเล่มจำลอง

4) วาดภาพจริง เขียนเนื้อหาประกอบ ตรวจสอบความถูกต้อง

และเข้าเป็นรูปเล่ม

5) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง เพื่อวางแผน

การสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1.2 การพัฒนาและปรับปรุงหนังสืออ่านเพิ่มเติม

1.2.1 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น จำนวน 5 เล่ม เสนอ

ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบข้อบกพร่องและประเมินผลแต่ละเล่ม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) นายนิวัตร วิจารณ์จิตร ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2) นางนิทรา ชูระธรรม ค.บ. (ประถมศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านเหล่าโง้ง อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

3) นางสุภาพ ทองนุช กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)
ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลบรบือ อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

4) นางบังอร สมบัติ ค.บ. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (พระพุทธศาสนา) โรงเรียนบ้านหัวหมู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

5) นางอรุณวดี บุญไชย กศ.บ. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านกุดเม็ก กิ่งอำเภอกุดรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

1.2.2 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสม แต่ละเล่ม พร้อมแบบประเมินในแต่ละด้าน โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติม สาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดกา ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

ให้ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ให้ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ให้ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ให้ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ให้ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. รูปเล่ม					
1.1 ขนาดรูปเล่มกะทัดรัด เหมาะสม จับถือได้สะดวก....	....	....	....	....	....
1.2 จำนวนหน้า.....	....	....	....	....	....
1.3 คุณภาพของกระดาษ.....	....	....	....	....	....
1.4 การเย็บเล่ม.....	....	....	....	....	....
1.5 ขนาดของตัวอักษร.....	....	....	....	....	....
1.6 ภาพประกอบชัดเจน สวยงาม สื่อความหมายได้ดี.....	....	....	....	....	....
2. เนื้อหา					
2.1 สอดคล้องกับหลักสูตร.....	....	....	....	....	....
2.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	....	....	....	....	....
2.3 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน.....	....	....	....	....	....
2.4 เนื้อหาช่วยต่อความเข้าใจ ช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการเรียนได้ดียิ่งขึ้น.....	....	....	....	....	....
2.5 ใหม่และทันสมัยต่อเหตุการณ์.....	....	....	....	....	....
2.6 มีความยากง่าย พอเหมาะกับวัยของผู้เรียน.....	....	....	....	....	....
2.7 ได้รับความสนใจของนักเรียน.....	....	....	....	....	....

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. การใช้ภาษา					
3.1 ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา.....	....	....	....	....	....
3.2 ภาษาสละสลวย ชัดเจน เข้าใจง่าย.....	....	....	....	....	....
4. ความสะดวกในการนำไปใช้					
4.1 นักเรียนนำไปอ่านได้อย่างสะดวก.....	....	....	....	....	....
4.2 นักเรียนนำไปใช้ได้อย่างคุ้มค่า ปลอดภัย.....	....	....	....	....	....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

1.3 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ย ได้ผลการประเมินในแต่ละเรื่อง ดังตาราง

ตาราง 1 ผลการประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

	เรื่อง	$\bar{X}$	S.D.
1	เรื่อง บ้านของโบ	4.40	0.22
2	เรื่อง ยังไม่สาย	4.60	0.19
3	เรื่อง วันแห่งความสำเร็จ	4.60	0.20
4	เรื่อง สามแถบ	4.80	0.12
5	เรื่อง แดงเด็กดี	4.80	0.20

1.4 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเหล่าไฉ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยทำการทดลองตามขั้นตอน ทั้งแบบ 1 : 1 แบบกลุ่มเล็ก และแบบกลุ่มใหญ่ ดังนี้

1.4.1 การทดลองแบบ 1 : 1 โดยทำการทดลองกับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเหล่าโง้ง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกนักเรียนเรียนเก่ง 1 คน
ปานกลาง 1 คน และเรียนอ่อน 1 คน รวมจำนวน 3 คน โดยทำการทดลองทีละเรื่อง และ
ให้นักเรียนได้ศึกษาไปที่เรื่อง เพื่อหาข้อบกพร่อง ผลการทดลอง พบว่า ภาพประกอบ
และเนื้อหาในบางเรื่องยังไม่ชัดเจนกว้างเกินไป ทำให้เวลาที่ใช้ในการเรียนไม่เพียงพอ
แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อบกพร่องที่พบ

1.4.2 การทดลองแบบกลุ่มเล็ก โดยทำการทดลองกับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเหล่าโง้ง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนเรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 4 คน
และเรียนอ่อน 3 คน รวม 10 คน โดยทำการทดลองเหมือนครั้งที่ 1 เพื่อหาข้อบกพร่อง
ผลการทดลองพบว่า แบบฝึกหัดความเข้าใจในเรื่อง บางเรื่องไม่ชัดเจน นักเรียนมีความเข้าใจ
ไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการ จึงปรับปรุงแก้ไขตามข้อบกพร่องที่พบ

1.4.3 การทดลองแบบกลุ่มใหญ่ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านเหล่าโง้ง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คนเพื่อหาข้อบกพร่อง ผลการทดลองพบว่า ในทุกเรื่อง
มีความสมบูรณ์ เหมาะสม นักเรียนทุกระดับสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

1.4.3 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์อีกครั้ง ก่อนนำไปจัดพิมพ์เป็นหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมฉบับจริง และนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.2 ศึกษาโครงสร้างสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
เกี่ยวกับเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ ฟังมโนทัศน์ ผลการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.3 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
วิธีสอน รูปแบบการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน
พระพุทธศาสนา ที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 ศึกษาเอกสาร ตำรา และวิเคราะห์เนื้อหา เรื่องความมีวินัย ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และสร้างเครื่องมือตามแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมจัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ดังนี้

2.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความมีวินัยด้านการรู้จักประหยัด และมีความรับผิดชอบ จำนวน 3 ชั่วโมง

2.4.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความมีวินัยด้านการตรงต่อเวลา และรู้จักกาลเทศะ จำนวน 3 ชั่วโมง

2.4.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความมีวินัยด้านความเอื้อเฟื้อ เพื่อแม่และเคารพในสิทธิของผู้อื่น จำนวน 3 ชั่วโมง

2.4.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ความมีวินัยด้านความมีระเบียบ และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สังคม จำนวน 3 ชั่วโมง

2.4.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความมีวินัยด้านความซื่อสัตย์ สุจริต จำนวน 3 ชั่วโมง

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของสาระ จุดประสงค์ กิจกรรม และการวัดผลประเมินผล สื่อการเรียนรู้

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาแก้ไข แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ความเหมาะสมของภาษา ความครอบคลุมของสาระการวัด และ ประเมินผลความเหมาะสมด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.6.1 นายไพบุลย์ ไชยหันขวา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าไฉง อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.6.2 นางอาภาภรณ์ อินเสมียน กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ครูเชี่ยวชาญกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โรงเรียนบ้านบรบือ (บรบือราษฎร์ผดุง) อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.6.3 นายนิวัตร วิจารย์จิตร ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.6.4 นางนิทรา ชูระธรรม ค.บ. (การประถมศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านเหล่าโจ้ง อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.6.5 นางบังอร สมบัติ ค.บ. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (พระพุทธศาสนา) โรงเรียนบ้านหัวหมู อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคิร์ต (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งมี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบประเมินผลแผนการเรียนรู้สาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ให้ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ให้ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ให้ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ให้ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ให้ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	.....	.....	.....	.....	.....
1.2 สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
2. เนื้อหาการเรียนรู้					
2.1 เหมาะสมกับเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 ยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	.....	.....	.....	.....	.....
3. กระบวนการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	.....	.....	.....	.....	.....
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	.....	.....	.....	.....	.....
3.3 ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	.....	.....	.....	.....	.....
4. การวัดผลและประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ครอบคลุมเนื้อหา	.....	.....	.....	.....	.....
4.2 ครอบคลุมเนื้อหา	.....	.....	.....	.....	.....
4.3 พฤติกรรมที่ระบุสามารถประเมินได้	.....	.....	.....	.....	.....
4.4 ใช้วิธีการและเครื่องมือวัดได้เหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
5. แหล่งการเรียนรู้					
5.1 เป็นรูปธรรมเข้าใจง่าย	.....	.....	.....	.....	.....
5.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
5.3 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
รวม					
เฉลี่ย					

2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินให้คะแนนแล้ว หาค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยเกณฑ์ในการแปลค่าเฉลี่ยของแผนการเรียนรู้ เรื่องความมีวินัย สาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ระบบเดียวกับการตรวจให้คะแนนระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผลแผนจัดการการเรียนรู้ ยึดเกณฑ์เฉลี่ย 3.50 ถึง 5.00 เป็นเกณฑ์ตัดสิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความว่า	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด

2.9 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ย ได้ผลการประเมินในแต่ละเรื่อง ดังตาราง

ตาราง 2 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ

แผนที่	เรื่อง	$\bar{X}$	S.D.
1	เรื่อง การประหยัดและรับผิดชอบ	4.60	0.12
2	เรื่อง การตรงต่อเวลาและรู้จักกาลเทศะ	4.40	0.09
3	เรื่อง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเคารพในสิทธิของผู้อื่น	4.60	0.12
4	เรื่อง การมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคม	4.60	0.10
5	เรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต	4.80	0.10

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ศึกษาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เนื้อหา คือ คุณธรรม จริยธรรมตามเนื้อหาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มงคลชีวิต 38 เรื่อง มีวินัย สาระพระพุทธศาสนา ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดี วิธีการหาความเชื่อมั่น

ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหนังสือเทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 146-152) และหนังสือการวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 81-101)

3.2 วิเคราะห์เนื้อหา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เรื่อง มีวินัย สาระพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.3 สร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ให้ครอบคลุมสาระ ความมีวินัย ตามกรอบคุณธรรม จริยธรรม 5 ลักษณะ คือ

3.3.1 รู้จักประหยัดและมีความรับผิดชอบ

3.3.2 การตรงต่อเวลาและรู้จักกาลเทศะ

3.3.3 มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3.3.4 มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคม

3.3.5 มีความซื่อสัตย์สุจริต

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหาสาระหรือไม่แล้วปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบทดสอบพร้อมแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยหาคะแนนผลรวมในแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ หรือข้อสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อดูความเที่ยงตรงของข้อสอบหรือหาค่า IOC (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 64-65) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าเฉลี่ยการประเมินตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 ได้ข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 40 ข้อ

3.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 40 ข้อ ต้องการจริง 30 ข้อ ไปทดสอบ (Try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คนที่เคยเรียน เรื่อง ความมีวินัย ที่โรงเรียนบ้านบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม แล้วเลือกเอาข้อที่มีความยากระหว่าง 0.32 ถึง 0.77 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.42 ถึง 0.73 จำนวน 35 ข้อ

3.7 นำผลการสอบของนักเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนกตามวิธีของบรนแนน (Brennan) โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากอยู่ในเกณฑ์

เหมาะสมระหว่าง 0.47 ถึง 0.75 และมีอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ ตั้งแต่ 0.42 ถึง 0.72 จำนวน 30 ข้อ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90)

3.8 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้แล้วจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของ โลเวท (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 ดังตารางภาคผนวก ค

3.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ต่อไป

4. การสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม สารการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 66-74)

4.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม สารการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 5 เล่ม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ ลิเคิร์ท ที่แบ่งเป็น 5 ระดับคือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ถ้ามกรอบคลุม 15 ด้าน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ต่อการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความพึงพอใจของนักเรียน ซึ่งระดับ
ความพึงพอใจมี 5 ระดับ คือ

ให้	5	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
ให้	4	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ให้	3	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
ให้	2	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ให้	1	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ขนาดรูปเล่มกะทัดรัด เหมาะสม จับถือได้สะดวก.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ขนาดตัวอักษรมีความชัดเจน อ่านง่าย พิมพ์ถูกต้อง.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. มีคำชี้แจงในการใช้.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. มีภาพประกอบสีสันสวยงาม น่าสนใจ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. เนื้อเรื่องสนุก ชวนอ่าน.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. มีความยากง่ายพอเหมาะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. อ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. ได้รับความสนใจ ช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นรักการอ่าน...	.....	.....	.....	.....	.....
13. ทุกคนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และสนุกสนาน กับการอ่าน.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
14. ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
15. มีทักษะในการอ่านเพิ่มมากขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
รวม					
เฉลี่ย					

4.3 นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมนำเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

4.4 นำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อคำถาม

4.5 นำแบบวัดความพึงพอใจและหนังสืออ่านเพิ่มเติมไปทดสอบ (Try- out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเหล่าโง้ง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 25 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

4.6 นำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดความพึงพอใจ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t -test (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 97) คัดเลือกเอาข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งแบบวัดความพึงพอใจฉบับนี้มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.41 ถึง 2.87 แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 ดังภาคผนวก ง

4.7 นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ปรับปรุงแก้ไขและมีคุณภาพแล้ว จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ จริยธรรมความมีวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

5.1 ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการวัดผล ประเมินผลสาระพระพุทธศาสนา ระดับประถมศึกษา

5.2 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมความมีวินัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต 5 ระดับ เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีวินัย สารระการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมลักษณะความมีวินัยทั้ง 5 ลักษณะ ได้แก่ การประหยัดและรับผิดชอบ การตรงต่อเวลาและรู้จักกาลเทศะ การเคารพสิทธิของผู้อื่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเคารพในสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคม และความซื่อสัตย์สุจริต ข้อความในแบบประเมินเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมว่า นักเรียนปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมนั้นสม่ำเสมอเป็นประจำ ให้ทำเครื่องหมายในช่อง “ปฏิบัติมากที่สุด” ถ้ามีพฤติกรรมอย่างนั้นบ่อยๆ ให้ทำเครื่องหมายในช่อง “ปฏิบัติมาก” ตามลำดับ ดังนี้ ได้แก่ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด ดังตัวอย่าง (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับการปฏิบัติมาก	4	คะแนน
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	3	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อย	2	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	1	คะแนน

ตัวอย่าง แบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมความมีวินัยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเหล่าโจ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

สถานภาพผู้ประเมิน

- นักเรียน
 ครูผู้สอน
 เพื่อน
 ผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติมากที่สุด

- ให้ 5 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ให้ 4 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
ให้ 3 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
ให้ 2 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
ให้ 1 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
รู้จักประหยัดและมีความรับผิดชอบ					
1. ทิ้งและเก็บขยะลงในถังรองรับ	.....	.....	.....	.....	.....
2. ใช้สิ่งของส่วนตัวอย่างประหยัดและคุ้มค่า	.....	.....	.....	.....	.....
3. มีการออมทรัพย์ในรูปแบบต่าง ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
4. มีการนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ใหม่	.....	.....	.....	.....	.....
5. ปิดน้ำ/ปิดไฟ เมื่อใช้งานเสร็จหรือเลิกใช้แล้ว	.....	.....	.....	.....	.....
6. นำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อย่างคุ้มค่า	.....	.....	.....	.....	.....
7. ขอมรับผลในสิ่งที่ตนเองกระทำ	.....	.....	.....	.....	.....
8. ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จและมี ประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
การตรงต่อเวลาและรู้จักกาลเทศะ					
9. ทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงาน หรือการบ้านตรงตามกำหนดเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
10. มาเรียนทันเวลา เข้าแถวเคารพธงชาติ และปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
11. ทำความเคารพได้ถูกต้องตามกาลเทศะ	.....	.....	.....	.....	.....
12. มีมารยาทในการรับประทานอาหาร	.....	.....	.....	.....	.....
13. รักษาคำพูด	.....	.....	.....	.....	.....
14. แต่งกายสุภาพถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเคารพในสิทธิของผู้อื่น					
15. เข้าแถวรับบริการต่าง ๆ อย่างมีระบบ	.....	.....	.....	.....	.....
16. ช่วยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ	.....	.....	.....	.....	.....
17. ขออนุญาตคุณครู/ผู้ปกครอง ก่อนออกหรือเข้าห้องเรียน/ก่อนออกนอกบ้าน	.....	.....	.....	.....	.....
18. ตั้งใจฟังครูอธิบายไม่รบกวนผู้อื่น	.....	.....	.....	.....	.....
19. ให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิดโดยไม่ตั้งใจ	.....	.....	.....	.....	.....
20. เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาสถานศึกษา และท้องถิ่น	.....	.....	.....	.....	.....
มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคม					
21. แต่งกายสุภาพเรียบร้อยถูกต้องตามกาลเทศะ	.....	.....	.....	.....	.....
22. เคารพและปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนโรงเรียน บ้าน ชุมชน และ สังคม	.....	.....	.....	.....	.....
23. ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	.....	.....	.....	.....	.....
24. เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
25. เดินแถวไปกลับเป็นกลุ่ม	.....	.....	.....	.....	.....
26. เก็บของหลังการใช้อย่างเป็นระเบียบ	.....	.....	.....	.....	.....
ความซื่อสัตย์สุจริต					
27. ไม่พูดโกหกไม่พูดใส่ร้ายผู้อื่น	.....	.....	.....	.....	.....
28. ไม่ลักขโมยของผู้อื่นมาเป็นของตน	.....	.....	.....	.....	.....
29. มีความจริงใจต่อผู้อื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง	.....	.....	.....	.....	.....
30. ทำงาน/กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความสามารถ ของตน	.....	.....	.....	.....	.....
รวม					
เฉลี่ย					

5.3 นำแบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมเสนอต่ออาจารย์
ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

5.4 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบประเมินตามข้อเสนอแนะ และนำ
เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาว่า
ข้อคำถามที่ระบุไว้ นั้นตรงตามเนื้อหาที่ต้องการประเมินหรือไม่ โดยใช้วิธีของโรวินลลี
(Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (Hambleton) พร้อมแบบประเมิน คือ

- กา ✓ ในช่อง +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงตามพฤติกรรมที่ระบุไว้จริง
ก๑ ✓ ในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงตามพฤติกรรมที่ระบุไว้
ก๑ ✓ ในช่อง -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงตามพฤติกรรมที่ระบุไว้
โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

5.4.1 นางอาภาภรณ์ อินเสมียน กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)
ครูเชี่ยวชาญ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โรงเรียนบ้านบรบือ (บรบือราษฎร์ผดุง)
อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

5.4.2 นางสุภาพ ทองนุช กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) ครูชำนาญ
การพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลบรบือ อำเภอบรบือ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

5.4.3 นางบังอร สมบัติ ค.บ. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (พระพุทธศาสนา) โรงเรียน
บ้านหัวหมู อำเภอพยุหะคีรี พิษณุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

5.5 นำแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ตรวจสอบและประเมินแล้ว
ปรับปรุงแก้ไข นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเหล่าโจ้ง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 17 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน ทำการศึกษาวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2548
2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา จำนวน 30 ข้อ
ใช้เวลา 45 นาที และตรวจเก็บคะแนนไว้
3. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้
ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้
และอธิบายวิธีการศึกษาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน
ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้จำนวน 5 เรื่อง โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บทเรียนละ 3 ชั่วโมง
รวมจำนวน 15 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทดลอง สัปดาห์ละ 1 แผน โดยใช้เวลาการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามปกติและชั่วโมงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ทางโรงเรียนได้จัดในชั่วโมง
สุดท้ายของทุกวันทำการ เป็นเวลาที่ใช้ในการทดลอง เรียนรู้ เรื่อง ความมีวินัย สาระ
พระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ด้วยแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน
4. สอบถามความพึงพอใจในการเรียน โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจ จำนวน
15 ข้อคำถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
5. ประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมทุกเล่มแล้ว 1 สัปดาห์ โดยให้นักเรียน

ประเมินตนเอง ครูผู้สอนประเมิน เพื่อนในห้องประเมิน และผู้ปกครองประเมิน โดยใช้แบบประเมินชุดเดียวกัน

แบบแผนการทดลอง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 248-249) ดังตาราง 3

ตาราง 3 แบบแผนการทดลอง One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่มทดลอง	Pre-test	Treatment	Post-test
	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง ทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)

T₂ หมายถึง ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

X หมายถึง การทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ระหว่างเดือน มกราคม 2549 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2549 โดยใช้เวลาดทดลอง 5 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for Social Science/ Personal Computer Pluss (SPSS /PC') ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนหลังเรียน
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการประเมินตนเอง เพื่อนประเมิน ครูผู้สอนประเมิน และผู้ปกครองประเมินหลังจากเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

- 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยใช้สูตร E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2532 : 495-496) จากสูตร

สูตร
$$E_1 = \frac{\Sigma X}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	ΣX	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบย่อยทุกเล่ม
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อยทุกเล่มรวมกัน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

สูตร
$$E_2 = \frac{\Sigma Y}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	ΣY	แทน	คะแนนรวมของการทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจ

2.2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีสูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 64-65)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
	ΣR	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2.2 การหาค่าระดับความยากของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ P (Difficulty P) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 84)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าระดับความยาก
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.2.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ สูตร B (Discrimination Index B) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90) โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม เป็นเกณฑ์ในการกำหนดผู้รอบรู้และผู้ไม่รอบรู้

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	n_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	n_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของโลเวท (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	x_i	แทน	คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
	$\sum x_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกคน
	$\sum x_i^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง
	C	แทน	คะแนนของจุดตัดของแบบทดสอบ โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

2.2.5 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความพึงพอใจ โดยใช้สูตร t (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 97)

$$t = \frac{\overline{X}_H - \overline{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	$\overline{X}_H^2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\overline{X}_L^2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

2.2.6 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดความพึงพอใจ โดยใช้สูตรของ ครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อเครื่องมือวัด
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ทดสอบความแตกต่างของคะแนน โดยใช้ t-test (Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 112 - 113)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง หรือจำนวนนักเรียนทั้งหมด